

"Kristne mystikere"

Løgumkloster Refugium 10-13. december 2020

Lørdag 12. december 19.30 - 21 Johannes af Korset v/ Charlotte Rørth

PP

"Johannes af Korset - munken, der kaster skønhedens lys på natten"

PP

Coro llama de amor viva: "Alma enamorada"

Tekster af Johannes af Korset og Teresa af Avila

Musik af Manuel García Villacañas

PP

Født Juan de Yepes 24 juni 1542 i Fontiveros nær Ávila, Spanien.

Munk og digter – den største i Spanien oversat overalt.

Mystiker og teolog – læst verden over.

Åndelig vejleder og organisator – inspirerer fortsat.

PP

Død kort efter midnat 14. december 1591 i Úbeda.

PP

"Johannes af Korset sammensmelter tro og poesi og skaber et rum så ladet med intensitet, at det ikke forsvinder fra ens liv igen.

Han kan beskrive stunder i vores liv, der er tunge og mørke, og hvor vi føler os fortabte og uden håb.

Han kan skrive, så man forstår, at det er nødvendige etaper i livet, og at man ikke er forladt, men at der netop i mørket og tavsheden er tryghed og ro side om side med smerten og længslen.

Han skriver en venten frem, så man kan begribe, at man godt kan magte at være i mørket, fordi det er den del af os selv.

Samtidig gør han det i så suverænt bevægende et sprog, at både mænd og kvinder nu og før føler sig genkendt og læser ham, når livet er sværest. Som det er for mange nu, klimaforandringerne og ensomheden tager fart."

PP

"At leve med ham hver dag gør mig gladere og gladere. Det er næsten absurd."

Antonio Ángel, leder af karmeliterordenen i Spanien og Sydamerika

"Han bliver ved at undre."

Museumsleder Andrea Pezzini, Úbeda.

PP

Reformerede karmeliterordenen sammen med Teresa af Avila.

Munke og nonner skulle leve nøjsomt.

Det gav internt oprør og han blev sendt i vinduesløs isolationscelle i ni måneder.

Her fik han de gudserfaringer, der sammen med hans teologiske uddannelse og mange år som

åndelig vejleder for især nonnerne, danner baggrunden for hans samlede tanker, tekster og poesi.

Han arbejder især med vejen mod foreningen med Gud i bøn – mod kontemplation.

Han ser mørket som en afgørende del af det, man skal leve i, inden man kan give sig hen til Gud.

Også i dag.

PP

Natten har fire årstider.

De første to kræver handling af en selv. I de næste to tager Gud over.

1. Sansernes aktive nat, hvor man renser sin tro for egne følelser og kun handler om et håb om at møde Gud.
2. Åndens nat, hvor man fokuserer på at brænde ego-et væk og overgive sig fuldstændig til Gud.
3. Sansernes passive nat, hvor Gud hjælper os med at røre, føle og høre, hvad han rører, føler og hører.
4. Åndens passive nat, hvor man oplever "true intimacy with God in its purest form", hvor man er i det totale mørke og erkender, at man intet ved. Den kan føles tom og forladt af Gud, der ikke hører ens bønner: "La noche oscura".

Daniel Munoz: "Transformed by the Beloved", p.23 ff.

PP

"Oh lamparas de fuego,
en cuyos resplandores
las profundas cavernas del sentido,
que estaba oscuro y ciego,
con extraños primores
calor y luz dan junto a su Querido!"

"O fakler af ild!
I jeres stråleglans
giver sindets dybe grotter,
der engang var mørke og blinde
nu med sælsom skønhed
både lys og varme til
sin Elskede."

*Meditation over tredje strofe af "Llama de amor viva",
"Levende kærlighedsflamme",*

Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 127.

PP

Vær forundret

"O, Gud min glæde!"

Johannes af Korset: "Ord af kys og kærlighed", Katolsk Forlag

PP

Se Guds ømhed

Kærlighedsflammen er helligånden, der "sårer sjælen med ømheden i Guds eget liv."

"Jo nærmere vi kommer Gud, jo større vil vores længsel være."

"... denne længsel er gensidig."

Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 129 ff.

PP

"Så blidt og kærligt

du vågner i mit bryst,

hvor du bor skjult og i ensomhed!

Og når du ånder blidt i mig,

et åndedræt fuldt af velsignelse og herlighed,

vækker du på en udsøgt måde min kærlighed."

Sidste strofe af "Llama de amor viva", "Levende kærlighedsflamme",

Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 127.

PP

Vi ved det egentlig godt

"Johannes av Korset vill hjälpa oss att förstå, att vi redan nu är delaktiga av det treeniga livets verklighet. Genom vårt dop är vi bebodda. Vi är inte tomma och ihåliga utan den treenige Guden lever i oss. Vi har del av detta liv genom den heliggörande nåden. Johannes vågar till och med säga, att vi blir Guds jämlikar och följeslagare. Vi förblir skapade varelser, men genom Guds kärlek lyfts vi upp och kan leva i en äkta relation med honom. Vi blir mer och mer omvandlade, gudslika. På spanska använder Johannes orden iguales y compañeros. Vi är Guds jämlika och vänner, kompanjoner, följeslagare. All kärlek bygger på att det finns likhet. Det är inte någon som von oben ser ner på den andre."

Hans eminence kardinal Anders Arborelius OCD biskop över Norden, föredrag 22.-24. februar 2019.

PP

Tro, håb og kærlighed

"Det betyder ikke at vi kan forstå, se og begribe, men det pågår ständigt inom oss en process som vi försöker besvara. Något viktigt som Johannes av Korset vill förmedla är att vårt sätt att svara är genom tron, hoppet och kärleken."

Hans eminence kardinal Anders Arborelius OCD biskop över Norden, föredrag 22.-24. februar 2019.

PP

Vær i dit liv

"Kan vi almindelige mennesker nå dette?"

"Johannes henvender sig til alle kristne."

"Så forlanger han ikke at vi skal gøre drastiske ændringer i vort liv for at følge hans undervisning."

Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 128.

PP

Vov mørket

"... angsten er nødvendig ..."

Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 151.

"Jo nærmere vi kommer Gud, jo mere mærker vi mørket i os selv. Men jo mere får vi også en ligegyldighed over for meget af det, der før var en stor del af vores livsindhold. Det fordunkles ..."

Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 140.

PP

Bind dig ikke

"... det er ikke selve tingene, som forårsager skade, da de jo ikke kan trænge ind i sjælen, men kun den energi som vi engagerer i dem og vore bindinger til dem."

Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 141.

"En flue, der har sat sig på honning, kan ikke lette."

Johannes af Korset: "Ord af kys og kærlighed", Katolsk Forlag.

PP

Lær at lytte

"Johannes av Korset säger att vi också har inre förmögenheter som gör att vi kan lyssna på Andens ingivelser. Vi kan öva upp hörseln. Också i mötet med vår nästa kan vi bakom orden ana att det finns något annat, något som vi får ta till oss."

Hans eminence kardinal Anders Arborelius OCD biskop över Norden, 22.-24. februar 2019

PP

Åndelig vejledning

"Den som vedbliver at vandre ensom, herreløs og uden nogen til at vise vej, er som et træ der står alene på marken uden nogen ejer; uanset hvor megen frugt det bærer, vil vejfarende plukke den, og den vil aldrig nå at blive moden."

Johannes af Korset: "Ord af kys og kærlighed", Katolsk Forlag.

PP

Elsk og se skønheden

"Vi bliver som det vi elsker, siger han."

Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 140

"Jeg ønsker at vi skal ligne hinanden i skønhed."

Johannes af Korset, oversat af Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 179.

PP

Se sammenhængen

"Johannes' måde at være kristen mystiker på er i nært slægtskab med vores danske måde at tro på, som defineret af Søren Kierkegaard. Johannes når til en enhed med Gud, som er hans egen direkte sammensmeltning med Kristus. Det er en subjektiv og individuel forening, der står i grel modsætning til kirkens mere objektivt definerede fællesskab, hvori kirken er uundværlig.

Selvom Kierkegaard er dybt intellektuel i sine eksistentielle overvejelser og slet ikke så sanselig som barfodsmunken Johannes, ender de med at stå side om side."

Charlotte Rørth: "Jeg mødte Jesus"

PP

"Ud i den mørke nat

brændende af kærlighed og længsel

O lykkelige lod!

forlod jeg uset

mit hus, der nu var blevet stille.

I mørke og i sikkerhed
forklædt, ad den hemmelige stige
O lykkelige lod!
i mørke, i smug
forlod jeg mit hus, der nu var blevet stille.

I denne lykkelige nat,
hemmeligt så ingen så mig,
og selv så jeg inter, det eneste som ledte mig,
var det lys der brændte i mit hjerte.

Det lys ledte mig
sikrere end middagstimes lys
til det sted hvor han ventede mig
ham som jeg kendte så godt
og hvor ingen andre var til stede.

O nat som ledte mig!
O nat mere kær end morgenrøden!
O nat som har forenet
Elskeren med sin elskede,
forvandlet den elskede
til sin Elskede

På mit blomstersmykkede bryst
der havde ventet på ham alene,
lå han og sov,
der kærtegnede jeg ham,
dér i den blide luftning fra cedertræerne.

En brise blidt fra murtinden,
mens jeg strøg ham gennem håret.
Med sin blide hånd
greb han om min hals
og alle mine sanser slukkedes.

Jeg forlod og glemte mig selv,
lagde mit ansigt ned til min elskede.
Alt var forbi, jeg gik ud af mig selv
og lod mine sorger
blive glemt mellem liljerne.”

Johannes af Korset, oversat af Grethe Livbjerg: "Johannes af Korset – Åndelig vejleder for vor tid" p. 134 ff.

PP

”Johannes af Korset har været med mig siden mine oplevelser i blandt andet Úbeda. Han har sat ord på det mørke, jeg bærer i mig både før og efter min søns død og gjort det smukt og bærbart. Han skaber med sine ord et rum til de sider af os selv og livet, der er sværest at begribe og at leve med, den uendelige sorg og ensomheden. Han giver os en viden om, at man kan hjælpe hinanden på tværs af århundreder, lande, køn og religioner. Jeg læser med ham, at jeg ikke er alene om at have et stort, mørkt rum i mit hjerte. Et smukt rum, som Gud kender.”

PP

Læs mere

Grethe Livbjerg: ”Johannes af Korset – åndelig vejleder for vor tid” er uundværlig. Digtene brugt i dag er i hendes oversættelse. Køb den her: <https://katolskforlag.dk/p/johannes-af-korset-aandelig-vejleder-for-vor-tid/>

Læs hendes artikel om ham her <http://www.levendevand.dk/index.php?id=25>

Johannes af Korset: ”Ord af kys og kærlighed”, Katolsk Forlag. Et udvalg af citater. Kan købes her: <https://katolskforlag.dk/p/ord-af-lys-og-kaerlighed/>

J. Anker Larsen, Knud Wentzel, Johannes Jørgensen, med flere har skrevet om Johannes af Korset. Anders Arborelius, svensk romersk-katolsk kardinal, biskop over Norden, bor i Stockholm, er særlig kender af Johannes af Korset og har skrevet bogen ”Allt och intet” om ham. Den kan købes her <https://www.bokus.com/bok/9789197740203/allt-och-intet-johannes-av-korsets-liv/>

Thomas Emil Horneman-Thielcke, sognepræst, Herlufsholm, skrev i 2009 artikel i Dansk Teologisk Tidsskrift ”Jeg tror for at elske - Den negative teologi hos Johannes af korset”, som kan downloades ved at skrive titlen i Googles søgefelt. Læs også interview med ham her <https://www.kristeligt-dagblad.dk/liv-sjael/fasten-er-finde-frem-til-hvad-der-er-vigtigt>

Filosof Jens Oscar Jenssen, Norge, har forsket i hans tanker om, hvad sjælen er og skrevet en ”samtalebog” med Johannes af Korset. Køb den her: <https://jensoscarienssen.no>

Jeg har selv haft glæde af Daniel Munoz: ”Transformed by the Beloved”. Den kan købes via danske Saxo her: <https://www.saxo.com/dk/transformed-by-the-beloved-daniel-munoz-paperback-9781841015842>

Daniel Munoz er anglikansk præst og holder også retræter i både Úbeda og Segovia og online-retræter hjemme hos os selv. Læs mere her: <https://www.losolivosretreats.co.uk>

Også den Americanske Fr. William Meninger: ”St. John of the Cross for Beginners” har været lærerig. Den kan købes her: <https://www.amazon.com/John-Cross-Beginners-William-Meninger/dp/1590564634>

Den smukkeste bog, jeg har med Johannes af Korset, er dog ikke til at købe. Den kan kun fås som gave af klosteret. Heldige mig. Den hedder ”San Juan de la Cruz. Poesía, tentación y milagro” og har illustrationer af Paco Montanés. <http://pacomontanes.com/eng/>

Læs mere på engelsk om museet i Úbeda:

<http://sanjuandelacruzubeda.com/index.php?lang=en>

Vandre/køreruten i Santa Teresas fodspor, Huellas de Santa Teresa, kommer forbi Pastrana, hvor Johannes af Korset skrev i en primitiv grotte:

<http://www.pastrana.org/turismo/descubre/monumentos/ermita-de-san-pedro-y-san-juan-de-la-cruz>

Jeg holdt i 2019 i Úbeda under Johannes af Korset-ugen, La Semana Sanjuanista, foredrag på spansk om Johannes af Korset betydning i det moderne lutherske Skandinavien

http://contenidosdigitales.uned.es/fezUNED/list/?cat=quick_filter&sort_by=searchKey0&search_keys%5B0%5D=Semana+sanjuanista

Amancio Prada, kendt spansk sanger optræder med sange af Johannes af Korset. Køb cd her: <https://www.amazon.com/Cantico-espiritual-otras-canciones-Juan/dp/8415168004>

Loreena McKennitt, keltisk sanger, har skrevet melodi til "Dark Night of the Soul". Hør hende synge her: <https://www.youtube.com/watch?v=fzHeT-Go4Zg>